

ПРОЕКТ

СТРАТЕГІЯ **сталого розвитку Старосамбірського** **району до 2020 року**

*(актуалізована версія Стратегії сталого розвитку
Старосамбірського району на 2008-2017 роки)*

2018 рік

ЗМІСТ

Звернення до громад	3
Вступ.....	4
Підхід, методика та процес актуалізації Стратегії.....	6
Загальна характеристика району.....	8
Результати SWOT-аналізу потенціалу Старосамбірського району.....	11
Бачення, місія та стратегічні цілі розвитку району.....	13
Структура стратегічних та операційних цілей Стратегії сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року.....	14
Стратегічна ціль 1: Людський потенціал – створення умов для всебічного гармонійного розвитку мешканців Старосамбірщини.....	15
Стратегічна ціль 2: Економіка та інфраструктура – створення сприятливих умов для розвитку місцевої економіки.....	19
Стратегічна ціль 3: Екологія та охорона довкілля – збереження та популяризація природної спадщини району для підвищення якості життя.....	22
Стратегічна ціль 4: Культура і туризм – збереження автентичної культурної та історичної спадщини і довкілля як запорука розвитку туризму у районі.....	25
Стратегічна ціль 5: Прикордонні громади – Старосамбірщина: ворота Європи в Україну.....	27
Впровадження та моніторинг реалізації Стратегії.....	30
Джерела фінансування реалізації Стратегії.....	33
Узгодженість Стратегії з програмними та стратегічними документами.....	34
Узгодженість з Державною стратегією регіонального розвитку.....	34
Узгодженість Стратегії з основними програмними документами розвитку Львівської області.....	35
Узгодженість Стратегії з основними програмними документами розвитку трансграничного співробітництва.....	37

ЗВЕРНЕННЯ ДО ГРОМАД

Шановні земляки!

Кардинальні зміни в політичному, соціальному, економічному середовищі, утворення нових можливостей і передумов місцевого розвитку, зокрема завдяки реалізації нової регіональної політики та реформі децентралізації, вимагають перегляду існуючих стратегічних документів розвитку Старосамбірщини та вироблення і прийняття нових управлінських рішень та плану їх реалізації з метою підвищення конкурентоспроможності району та відповідно покращення добробуту кожного члена громади.

Тільки спільними зусиллями влади, бізнесових структур, громадських організацій та всієї громади Старосамбірщина може перетворитися на край, що сповна використовує свій внутрішній потенціал задля підвищення рівня життя мешканців району. Саме для досягнення вказаної мети розроблено проект актуалізації Стратегії сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року, котра повинна, і, переконані, буде дороговказом для дій усіх зацікавлених розвитком нашого краю сторін на найближчі 4 роки.

Чому саме перегляд та актуалізація існуючого документу – Стратегії сталого розвитку Старосамбірського району на 2008-2017 роки? Тому, що розвиток території району – це, насамперед, втілення політики змін, це – план і вибір громади району. Нові тенденції регіонального розвитку, процес децентралізації, тренди розвитку сусідніх адміністративно-територіальних одиниць, особливо польських, нова каденція органів місцевого самоврядування, а також поява та успішне використання нових фінансових ресурсів, що мають на меті фінансування проектів місцевого розвитку ставлять на порядок денний перегляд існуючих стратегічних рішень розвитку району. З огляду на той факт, що державна та обласна політики регіонального розвитку передбачають перспективу до 2020 року, пропонується актуалізація існуючої Стратегії власне на вказаний період, і розробка нового стратегічного документу, що визначатиме напрямки та пріоритети розвитку району після 2020 року.

Актуалізована Стратегія сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року відображає модифіковані амбітні цілі розвитку нашого краю, які вказують шлях до досягнення його сталого майбутнього як динамічного, привабливого для життя, роботи, інвестицій та вартого відвідування місця на карті України.

Висловлюємо переконання, що спільними зусиллями нам вдасться досягти цієї амбітної мети.

Голова районної державної адміністрації

Голова районної ради

Орест БОНК

Тетяна ТЕРЛЕЦЬКА

ВСТУП

Стратегія сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року є головним планувальним документом Старосамбірського району, що визначає цілі, завдання, пріоритети розвитку Старосамбірщини з урахуванням тенденцій регіонального розвитку, загальнодержавних та регіональних пріоритетів, оцінки сильних та слабких сторін розвитку Старосамбірського району, можливостей, загроз і проблем. У ході роботи над актуалізацією стратегічного документу модифіковано пріоритетні стратегічні цілі розвитку району та критерії їх досягнення, а також розроблено план реалізації Стратегії і представлено можливі джерела фінансування реалізації проектів для досягнення поставлених цілей.

Необхідність актуалізації Стратегії викликана зміною соціально-економічної ситуації як в Україні, так і в районі, ухваленням у 2013 році Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України», яким визначено нові підходи до фінансування проектів і програм регіонального розвитку. Стратегію сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року (далі – Стратегія) було розроблено з урахуванням Державної стратегії регіонального розвитку України на період до 2020 року, проекту Стратегії розвитку Львівської області на період до 2020 року та досвіду реалізації Стратегії сталого розвитку Старосамбірського району на 2008-2017 роки. Інформаційною основою розробки Стратегії послужили вказані законодавчі та нормативні акти Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України, дані головного управління статистики в Львівській області, дані Старосамбірської районної ради та районної державної адміністрації.

Реалізація Стратегії полягатиме у формуванні комплексної системи завдань, які, базуючись на розумінні поточної ситуації та рівня розвитку району, зможуть забезпечити досягнення стратегічного бачення та цілей розвитку району. Стратегія побудована таким чином, що упродовж реалізації вона впливатиме на поточне формування проектів регіонального розвитку, а також заходів у межах району на період до 2020 року.

Ухвалення актуалізованого стратегічного документу має стати основою для уточнення програм, їх гармонізації з перспективами розвитку, означеними Стратегією.

Стратегія позиціонуватиметься як плановий документ найвищого рівня в районі, а отже її реалізація вимагає зосередження фінансових, фізичних та людських ресурсів. Очікується, що всі зусилля будуть спрямовані на успішну реалізацію пріоритетів та заходів, передбачених Стратегією. Таким чином, зосередження та належна координація наявних фінансових ресурсів, залучених із надходжень місцевого та регіонального рівнів, державного бюджету, коштів міжнародної технічної допомоги, донорів та з приватних джерел, дасть змогу забезпечити досягнення цілей, визначених у цій Стратегії.

ПІДХІД, МЕТОДИКА ТА ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ СТРАТЕГІЇ

Строковість інструментів планування визначалася на основі поєднання довгострокового стратегічного плану та середньострокових циклів планування його реалізації. Визначені на основі цього підходу стратегічні цілі мають характер довгострокових (на 4 роки) напрямів розвитку, що базуються на попередніх досягненнях реалізації Стратегії сталого розвитку Старосамбірського району на 2008-2017 роки, тоді як операційні цілі / програми орієнтуються на реалізацію пріоритетних завдань (2 роки). Саме вони, будучи ключовими елементами Стратегії, визначають Принципи підготовки Стратегії:

- спільна участь представників влади, неурядового та приватного секторів, а також громад у реалізації Стратегії, що забезпечує широкий соціальний консенсус та публічну підтримку Стратегії;
- сталість, що проявляється у забезпеченні рівноваги та послідовності внутрішніх елементів Стратегії;
- інтеграція спільних місцевих потреб з територіальної та змістовної точки зору;
- ієрархія стратегічних планів, котра передбачає, що стратегічні цілі мають загальний характер і закладають підвалини для визначення конкретних заходів;
- інституційна пам'ять, що полягає у використанні результатів, досягнутих при розробці попередніх стратегічних документів розвитку району.

Етапи розробки Стратегії:

1. Організація роботи. Початковим етапом розробки Стратегії було формування Робочої групи – колективу осіб, який створюється для роботи над планом стратегічного розвитку регіону.

2. Здійснення SWOT-аналізу. Відправним пунктом процесу актуалізації Стратегії став аналіз потенціалу регіону на основі SWOT-аналізу з використанням даних щодо стану соціально-економічного розвитку району та звітів про реалізацію Стратегії, що дозволив виявити сильні сторони району, можливості розвитку, слабкі сторони та зовнішні загрози.

3. Визначення місії та бачення розвитку району – бажаного стану соціально-економічного розвитку у майбутньому. Стратегічне Бачення відображає те, куди район має прийти в результаті реалізації Стратегії розвитку

та той конкретний результат, якого бажає досягти у майбутньому.

4. Формування стратегічних та операційних цілей із відповідними заходами. Стратегічні цілі було визначено в найзагальніших рисах як мінімум на 4 роки. Цей строк було визначено для того, щоб створити стратегічну платформу для циклів реалізації тривалістю по 2 роки. Операційні цілі було визначено як віхи на шляху досягнення стратегічних цілей, які передбачають реалізацію необхідних заходів. Конкретні заходи презентовано у Плані реалізації Стратегії.

5. Розробка Плану реалізації Стратегії, який сформовано на основі визначених у Стратегії стратегічних і операційних цілей. План реалізації розроблено за кожною стратегічною і операційною ціллю.

6. Визначення потенційних джерел фінансування заходів, передбачених Планом реалізації Стратегії, в тому числі надходжень бюджетів місцевого та регіонального рівнів, державного бюджету, коштів міжнародної технічної допомоги, донорів та з приватних джерел.

5. Ухвалення Стратегії районною радою в якості інструменту політики розвитку Старосамбірського району.

6. Моніторинг та впровадження з метою забезпечення належного рівня відповідальності за реалізацію Стратегії.

В цілому, Стратегія є основою для її впровадження через проекти розвитку, що впливають з операційних цілей Стратегії, а також основою для ухвалення управлінських та бюджетних рішень у сфері розвитку Старосамбірського району.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РАЙОНУ

Територія Старосамбірського району охоплює 1245 км², що становить 5,7 % території області. За площею район займає 5 місце в області, за кількістю населення – п'яте місце після Яворівського, Пустомитівського, Жовківського, Сокальського районів. Старосамбірський район розташований в південно-західній частині Львівської області. Район межує зі сходу з Самбірським та Дрогобицьким районами, із півночі – з Мостиським районом, із півдня – з Турківським районом. На заході його межі збігаються з державним кордоном України з Республікою Польща. Протяжність державного кордону у Старосамбірському районі становить 70 км.

Старосамбірський район займає надзвичайно вигідне геополітичне становище, чому сприяє його прикордонне розташування, близькість до центральноєвропейських держав, в першу чергу Словаччини, Чехії та Австрії. Цьому слугує і розміщення на території району одного автомобільного пункту пропуску через державний кордон (Смільниця – Кросценко). Іншою перевагою розташування Старосамбірського району є те, що його територію можна вважати «воротами Українських Карпат». Саме з південної частини Старосамбірського району географічно розпочинаються Карпати – Верхньодністровські Бескиди.

До складу району входять три міста районного підпорядкування (Старий Самбір, Доброміль, Хирів), 2 селища міського типу (Нижанковичі, Стара Сіль), загалом 115 населених пунктів. Зв'язок району з обласними і промисловими центрами підтримується через автодороги і електрифікованою залізницею. Через територію району проходять автомобільні дороги державного значення: Львів – Ужгород; Чернівці – Івано-Франківськ – Старий Самбір – Нижанковичі; Львів – Самбір – Старий Самбір – Хирів – Смільниця. З давніх часів Старосамбірщина була перехрестям торговельних шляхів: Дорога на Перемишль, Ужоцький перевал на Австро-Угорщину, Барвінківський перевал на Польщу. Загальна протяжність автомобільних доріг загального користування на території району становить 522,8 км.

Район характеризується невеликою щільністю населення (займає 12 місце серед районів області) – 69 осіб на км². Загальна чисельність населення на 01.01.2010р. становила 78,5 тис. осіб.

В галузі сільського господарства району господарську діяльність

Стратегія сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року

здійснюють: 19 с/г підприємств, які займаються рослинництвом; 7 с/г підприємств, які займаються рослинництвом і тваринництвом; 3 сільськогосподарські кооперативи.

Станом на 01.10.2015 року в районі зареєстровані 1459 суб'єктів підприємницької діяльності - фізичних осіб.

Загальна протяжність автомобільних доріг загального користування на території району становить 522,3 км, загальна протяжність комунальних доріг району – 447,638 км.

Сферу торгівлі та громадського харчування станом на 01.01.2016 року представляли 602 об'єкти торгівлі, 47 об'єктів ресторанного господарства, 38 шкільних їдалень, 22 шкільні буфети, 3 продовольчі ринки, 13 АЗС.

Станом на 1 грудня 2016 року мережу навчальних закладів становило 85 ЗНЗ з них 7 НВК та Лаврівський дитячий будинок, 9 ДНЗ, 4 ПНЗ.

Район зосереджує в собі значну мережу закладів культури: 95 Народних домів, 84 бібліотеки, 2 школи естетичного виховання.

На території району видобувається значна частина нафти-сирцю ДП НГУ Бориславнафтогаз ВАТ “Укрнафта”. Виявлені запаси нафти в родовищах, що знаходяться на території Мшанецької, Головецької, Старосолянської, Страшевицької сільських рад. Район має потенціал розвитку відновлювальних джерел енергії, зокрема вітрової, про що свідчать успішно реалізовані інвестиційні проекти у цій сфері на території району

Старосамбірщина – мальовничий край Прикарпаття, Карпат і рівнинних просторів Сянсько-Дністровського межиріччя. Старосамбірщина – край пам'яток природи та нашої історії; край туристичних маршрутів. Це той окраєць прикарпатської землі, який загартовує своїми неповторними архітектурно-історичними пам'ятками та краєвидами, самобутніми легендами, та вогнетривкими коломиїками, витворами народних умільців. Незважаючи на високий лікувально-оздоровчий, пізнавально-естетичний і туристичний потенціал та вигідне географічне положення району, інфраструктура туристичної індустрії на Старосамбірщині розвинена недостатньо, потребує значних інвестицій та капіталовкладень. Старосамбірський район має значний природно-рекреаційний та історико-культурний потенціал для розвитку туризму. На Старосамбірщині налічується 18 об'єктів та територій природно-заповідного фонду різних рангів і категорій заповідання загальною площею 8643,96 га, що становить 6,94 % від площі району, зокрема: 1 регіональний

Стратегія сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року

ландшафтний парк, 10 пам'яток природи, 4 заповідні урочища, 3 парки – пам'ятки садово-паркового мистецтва. У низці природоохоронних об'єктів (регіональний ландшафтний парк “Верхньодністровські Бескиди”, пам'ятка садово-паркового мистецтва ХУІІІ ст. загальнодержавного значення “Міженецький парк”) існують передумови для розвитку широкого спектру форм екологічного туризму.

РЕЗУЛЬТАТИ SWOT-АНАЛІЗУ ПОТЕНЦІАЛУ СТАРОСАМБІРСЬКОГО РАЙОНУ

Нижченаведений аналіз слабких і сильних сторін розвитку району дає можливість органам влади поряд з середньостроковими стратегічними цілями визначати короткострокові оперативні цілі – власне проекти, реалізація яких повинна, з одного боку, усунути слабкості регіону з одночасним посиленням його сильних сторін, а з іншого – скористатися сприятливими можливостями, які можуть виникнути завдяки дії зовнішніх сил, уникаючи загроз.

Таблиця представляє результати аналізу сильних та слабких сторін, а також можливостей та загроз розвитку Старосамбірського району.

Результати SWOT-аналізу

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none">- Вигідне розташування- Створення спроможних громад- Наявна базова мережа закладів обслуговування населення- Багатий мінерально-сировинний потенціал- Унікальне природне середовище- Багатство об'єктів історико-культурної спадщини- Сприятливе середовище для розвитку туризму та рекреації- Сприятливе географічне розташування району для залучення іноземних туристів- Вигідне прикордонне розташування- Наявна та перспективна мережа пунктів пропуску через державний кордон- Добра транспортна мережа, яка сприяє економічному розвитку- Наявність вільних виробничих площ для розміщення нових виробництв- Наявність підприємств малого та середнього бізнесу- Наявність позитивного досвіду реалізації проектів у сфері альтернативної енергетики	<ul style="list-style-type: none">- Високий міграційний відтік населення працездатного віку- Територіальні диспропорції у якості (освіта, кваліфікаційні навички тощо) та кількості трудових ресурсів- Недостатньо розвинута соціальна інфраструктура (незадовільний стан закладів, низький якісний рівень послуг)- Високий рівень зношеності та незадовільний стан об'єктів соціальної інфраструктури, комунальних мереж- Недосконала система утилізації відходів- Забруднення водоймищ та річок- Незадовільний стан більшості історичних пам'яток- Недостатньо розвинута туристична інфраструктура- Недостатня кількість пунктів перетину кордону різного статусу- Низький технічний рівень транспортних сполучень- Недостатня конкурентоспроможність виробництва- Відсутність промоційних кампаній потенціалу району- Низький рівень використання енергозберігаючих та ресурсозберігаючих

Стратегія сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року

	технологій - Стара інфраструктура водопровідних, газових та каналізаційних мереж території району - Слабо розвинута інфраструктура сільського простору
Можливості	Загрози
- Використання ділових якостей мігрантів у організації бізнесу - Використання природно-ресурсного потенціалу у розвитку рекреаційно-туристичної сфери - Поглиблення транскордонного співробітництва щодо вирішення спільних екологічних проблем - Участь у міжнародних проектах для додаткових джерел фінансування - Розвиток окремих напрямків туристичної сфери - Вдосконалення та розбудова існуючих пунктів перетину кордону - Розбудова транспортних мереж - Створення позитивного іміджу району - Розвиток альтернативної енергетики - Розвиток конкурентоспроможних та доцільних місцевих промислів	- Нестабільна політична та економічна ситуація в Україні - Нерозвиненість внутрішнього ринку, низька купівельна спроможність населення - Низька активність громад - Неповорнення мігрантів або ж повернення мігрантів пенсійного віку - Нераціональне використання та вичерпання природних ресурсів - Недостатній контроль за використанням природних ресурсів

Наступний етап SWOT-аналізу – встановлення ключових, взаємозв'язаних між собою сильних і слабких сторін з потенційними можливостями та загрозами подальшого розвитку Старосамбірського району. Стратегічні цілі визначаються залежно від взаємовпливу вибраних факторів зовнішнього та внутрішнього середовища:

- використання сильних сторін і потенційних можливостей регіону;
- подолання слабких сторін області за рахунок зовнішніх можливостей;
- нейтралізація потенційних загроз за рахунок сильних сторін;
- радикальні стратегічні рішення при співпадінні слабких сторін регіону та наростанні зовнішніх загроз.

БАЧЕННЯ, МІСІЯ ТА СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ РАЙОНУ

Стратегічне бачення території – це опис бажаного стану її соціально-економічного розвитку у майбутньому, котре відображає те, куди район має прийти в результаті реалізації Стратегії розвитку та той конкретний результат, який бажає досягти у майбутньому.

Бачення розвитку Старосамбірського району до 2020 року

Працювати над перевагами, притаманними району, з метою ліквідації недоліків соціально-економічного та культурного розвитку Старосамбірщини.

Мета реалізації Стратегії – підвищення рівня життя мешканців Старосамбірщини за рахунок зростання повного використання наявного потенціалу (конкурентних переваг). У ході актуалізації Стратегії було переглянуто місію Старосамбірського району, формулювання якої подається нижче.

Місія Старосамбірського району до 2020 року

Старосамбірщина – край чистого довкілля,
багатих природних ресурсів і історико-культурної спадщини,
привабливий для мешканців, підприємців, інвесторів та туристів.

Обрані на підставі аналізу стратегічні цілі розвитку району – спосіб досягнення стратегічного бачення. Їх визначення обумовлено, з одного боку, повноваженнями учасників підготовки і впровадження Стратегії, з іншого боку, – наявністю політичної волі та інструментів впливу. Стратегічні цілі розвитку району представлено у таблиці.

Стратегічні цілі розвитку Старосамбірського району

Стратегічна ціль 1	Стратегічна ціль 2	Стратегічна ціль 3	Стратегічна ціль 4	Стратегічна ціль 5
Людський потенціал – створення умов для всебічного гармонійного розвитку мешканців Старосамбірщини	Економіка та інфраструктура – створення сприятливих умов для розвитку місцевої економіки	Екологія та охорона довкілля – збереження та популяризація природної спадщини району для підвищення якості життя	Культура і туризм – збереження автентичної культурної та історичної спадщини і довкілля як запорука розвитку туризму у районі	Прикордонні громади – Старосамбірщина ворота Європи в Україну

Обрані стратегічні цілі будуть реалізовані через систему операційних цілей.

СТРУКТУРА СТРАТЕГІЧНИХ ТА ОПЕРАЦІЙНИХ ЦІЛЕЙ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СТАРОСАМБІРСЬКОГО РАЙОНУ ДО 2020 РОКУ

Назва пріоритету	Стратегічні цілі розвитку району
<p><i>Людський потенціал – створення умов для всебічного гармонійного розвитку мешканців Старосамбірщини</i></p>	Підвищення якості освіти шляхом удосконалення матеріально-технічної бази освітніх закладів та підвищення якості освітніх послуг
	Підвищення якості та покращення доступності медичних послуг
	Створення умов для багатостороннього розвитку соціального капіталу шляхом підвищення якості соціальних послуг та протидії безробіттю
	Підвищення доступності мешканців району до спорту
	Сприяння національно-патріотичному вихованню молоді
	Медико-соціальний супровід учасників АТО і членів їх родин
	<p><i>Економіка та інфраструктура – створення сприятливих умов для розвитку місцевої економіки</i></p>
Підтримка малого та середнього бізнесу	
Модернізація сільського простору	
Підвищення інвестиційної привабливості району	
Покращення доступності до району та в межах району	
Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій	
<p><i>Екологія та охорона довкілля – збереження та популяризація природної спадщини району для підвищення якості життя</i></p>	Раціональне використання природного середовища і його збереження
	Протидія деградації довкілля та запобігання надзвичайним ситуаціям
	Підвищення екологічної свідомості мешканців району
	Підвищення енергоефективності та запровадження альтернативних джерел енергії
<p><i>Культура і туризм – збереження автентичної культурної та історичної спадщини і довкілля як запорука розвитку туризму у районі</i></p>	Створення умов для підвищення доступності мешканців району до культури
	Збереження культурної спадщини
	Розвиток туризму
<p><i>Прикордонні громади – Старосамбірщина ворота Європи в Україну</i></p>	Створення передумов для надання якісних публічних послуг в новостворених громадах
	Підтримка планування розвитку новостворених громад
	Розбудова прикордонної інфраструктури
	Створення безпечного середовища громад району
	Транскордонна та міжрегіональна співпраця

Стратегічна ціль 1: Людський потенціал – створення умов для всебічного гармонійного розвитку мешканців Старосамбірщини

Розвиток людського капіталу є засобом і метою підвищення якості життя мешканців району та посилення його конкурентоспроможності. Підвищення якості життя населення є одним із ключових чинників конкурентоспроможності регіону, оскільки є чинником залучення інвестиційних та трудових ресурсів, інтелектуального капіталу та, з іншого боку, стримує відтік людського і фінансового капіталу за кордон.

Враховуючи те, що якість людського капіталу впливає на приплив інвестицій, міграційні процеси, ефективність праці, можна стверджувати, що людський капітал є чинником конкурентоспроможності Старосамбірщини.

Очікується, що реалізація стратегічної цілі 1 у середньостроковій перспективі призведе до досягнення результатів:

- збільшення середньої очікуваної тривалості життя;
- зниження рівня безробіття, особливо серед молоді;
- підвищення якості освіти;
- підвищення якості медичних послуг;
- підвищення загальнокультурного, інтелектуального та професійного рівня населення;
- підвищення якості соціальних послуг та протидії безробіттю;
- створення умов для підвищення доступності мешканців району до спорту;
- громадської єдності громади району, в тому числі інтеграції учасників АТО та їх сімей в розвиткові процеси.

Стратегічна ціль 1. Людський потенціал – створення умов для всебічного гармонійного розвитку мешканців Старосамбірщини					
Операційна ціль 1.1	Операційна ціль 1.2	Операційна ціль 1.3	Операційна ціль 1.4	Операційна ціль 1.5	Операційна ціль 1.6
Підвищення якості освіти шляхом удосконалення матеріально-технічної бази освітніх закладів та підвищення якості освітніх послуг	Підвищення якості та покращення доступності медичних послуг	Створення умов для багатостороннього розвитку соціального капіталу шляхом підвищення якості соціальних послуг та протидії безробіттю	Підвищення доступності мешканців району до спорту	Сприяння національно-патріотичному вихованню молоді	Медико-соціальний супровід учасників АТО і членів їх родин

Операційна ціль 1.1: Підвищення якості освіти шляхом удосконалення матеріально-технічної бази освітніх закладів та підвищення якості освітніх послуг передбачає реалізацію таких завдань:

- покращення матеріально-технічної бази освітніх закладів, особливо опорних шкіл новостворених громад району;
- покращення доступності до освітніх закладів району;
- здійснення термомодернізації освітніх закладів;
- розширення мережі закладів дошкільної освіти;
- створення передумов для доступу дітей з особливими освітніми потребами до освітніх закладів району;
- створення і підтримка діяльності молодіжних культурно-освітніх центрів та центрів дозвілля для дітей та молоді;
- стимулювання молодіжних обмінів, в першу чергу із школярами зі Сходу України, а також країн-членів ЄС;
- забезпечення рівного доступу до дошкільної освіти;
- покращення роботи з талановитою учнівською та студентською молоддю з метою запобігання її відтоку на навчання та працевлаштування за кордон;
- розробка програм для всебічного розвитку молоді;
- становлення і розвиток освіти дорослих.

Операційна ціль 1.2: Підвищення якості та покращення доступності медичних послуг передбачає реалізацію таких завдань:

- підвищення якості та покращення доступності послуг сфери охорони здоров'я;
- створення нових стандартів надання первинної медико-санітарно допомоги;
- створення передумов для підвищення якості медичної допомоги вторинного рівня;
- покращення матеріально-технічної бази медичних закладів району;
- створення передумов для впровадження єдиної електронної системи обміну медичною інформацією;
- формування у населення прихильності до здорового способу життя;
- посилення профілактики та забезпечення раннього виявлення захворювань;

- активізація громадської діяльності молоді з метою пропаганди здорового способу життя;
- концентрація зусиль на проблемі дитячого здоров'я;
- децентралізація закладів охорони здоров'я;
- створення передумов для фінансової сталості бюджетних закладів охорони здоров'я;
- оптимізація мережі охорони здоров'я.

Операційна ціль 1.3: Створення умов для багатостороннього розвитку соціального капіталу шляхом підвищення якості соціальних послуг та протидії безробіттю передбачає реалізацію таких завдань:

- зменшення негативних суспільних наслідків безробіття;
- протидія суспільним небезпекам та патологіям;
- стимулювання волонтерства як етапу до майбутньої зайнятості;
- промоція роботодавців з кращими умовами праці і розвитку трудового потенціалу працівників;
- створення умов для підвищення та зміни кваліфікації працездатного населення;
- посилення ролі закладів професійно-технічної освіти в практичній підготовці фахівців з формуванням схильності до самозайнятості, ведення малого і середнього бізнесу;
- покращення матеріальної бази професійно-технічної освіти та організації баз практики;
- стимулювання самозайнятості як прогресивної форми розвитку трудового потенціалу;
- зменшення негативних суспільних наслідків безробіття;
- протидія суспільним небезпекам та патологіям;
- вирівнювання життєвих шансів неповноправних.

Операційна ціль 1.4: Створення умов для підвищення доступності мешканців району до спорту передбачає реалізацію таких завдань:

- покращення матеріально-технічної бази спортивних закладів району;
- забезпечення ефективної діяльності дитячо-юнацьких спортивних шкіл;

- підтримка діяльності фізкультурно-спортивних товариств, зокрема ФСТ «Колос».

Операційна ціль 1.5: Сприяння національно-патріотичному вихованню молоді та громадянській освіті передбачає реалізацію таких завдань:

- виховання правової культури, поваги до Конституції України, Законів України, державної символіки – Герба, Прапора, Гімну України та історичних святинь;
- сприяння набуттю молоддю соціального досвіду;
- формування духовних цінностей українського патріота: почуття патріотизму, національної свідомості, любові до українського народу, його історії, Української Держави;
- відновлення і вшанування національної пам'яті;
- формування психологічної та фізичної готовності молоді до виконання громадянського та конституційного обов'язку щодо відстоювання національних інтересів та незалежності держави, підвищення престижу і розвиток мотивації молоді до державної та військової служби;
- консолідація діяльності органів державного управління та місцевого самоврядування, навчальних закладів, громадських організацій щодо національно-патріотичного виховання;
- сприяння діяльності установ, навчальних закладів, організацій, клубів та осередків громадської активності, спрямованих на патріотичне виховання молоді;
- підтримка діяльності засобів масової інформації;
- створення умов для розвитку громадянської активності, професіоналізму, високої мотивації до праці як основи конкурентоспроможності громадянина.

Операційна ціль 1.6: Медико-соціальний супровід учасників АТО і членів їх родин передбачає реалізацію таких завдань:

- відновлення психологічного та фізичного стану учасників АТО;
- забезпечення засобами реабілітації та пересування учасників АТО, які отримали тілесні ушкодження;
- покращення матеріального стану родин учасників АТО;

- реалізація права забезпечення земельними ділянками учасників АТО та житлом членів родин загиблих;
- розвиток волонтерського руху та активізація діяльності громадських та благодійних організацій та фондів;
- підвищення рівня поінформованості громадськості з питань соціального захисту учасників АТО.

Стратегічна ціль 2: Економіка та інфраструктура – створення сприятливих умов для розвитку місцевої економіки

Стратегічна ціль закладає платформу для розвитку секторів економіки у районі, що дозволить зайняти населення без зміни місця проживання та спрямована на забезпечення комфортного середовища мешканців Старосамбірського району, незалежно від місця проживання за такими напрямками як транспортна доступність, підвищення якості житлово-комунального господарства, розвиток інформаційно-комунікативної інфраструктури. Це може поліпшити якість життя і зменшити дисбаланси розвитку.

Очікується, що реалізація стратегічної цілі 2 у середньостроковій перспективі матиме такі результати:

- диверсифікація економічної діяльності, особливо у сільських територіях;
- розвиток тих галузей, які мають потенціал з позиції нарощення ланок доданої вартості;
- розвиток підприємництва і конкурентоспроможності економіки Старосамбірщини;
 - залучення інвестицій;
 - підвищення продуктивності сільськогосподарського сектору;
 - підвищення якості дорожнього покриття;
 - розвиток транспортної інфраструктури районного та місцевого значення;
 - забезпечення доступу населення району до швидкісного Інтернету.

Стратегічна ціль 2. Економіка та інфраструктура – створення сприятливих умов для розвитку місцевої економіки						
Операційна ціль 2.1.	Операційна ціль 2.2.	Операційна ціль 2.3.	Операційна ціль 2.4.	Операційна ціль 2.5.	Операційна ціль 2.6.	Операційна ціль 2.7.
Багатосторонній і сталий економічний розвиток	Підтримка малого та середнього бізнесу	Модернізація сільського простору	Підвищення інвестиційної привабливості району	Покращення доступності до району та в межах району	Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій	Покращення якості житлово-комунальної інфраструктури

Операційна ціль 2.1: Багатосторонній і сталий економічний розвиток передбачає реалізацію таких завдань:

- розвиток інфраструктури підтримки бізнесу;
- створення сприятливих умов для модернізації діючих виробництв;
- розповсюдження та впровадження механізмів приватно-публічного партнерства для стратегічних інвестиційних проектів;
- забезпечення ефективного та раціонального освоєння мінеральних ресурсів району;
- сприяння створенню нових робочих місць шляхом стимулювання економічного розвитку.

Операційна ціль 2.2: Підтримка малого та середнього бізнесу передбачає реалізацію таких завдань:

- сприяння створенню в районі інституцій підтримки малого та середнього бізнесу;
- розвиток інформаційно-навчальних систем для малого бізнесу;
- розширення практики фінансової підтримки бізнесу та консультивання;
- підтримка підприємницьких ініціатив та сприяння їх реалізації;
- удосконалення схем підтримки малого та середнього бізнесу (зокрема новоутворених підприємств) та підприємців;
- створення механізмів надання адміністративно-правової допомоги для осіб, що бажають започаткувати власний бізнес.

Операційна ціль 2.3: Модернізація сільського простору передбачає реалізацію таких завдань:

- забезпечення організації виробництва та переробки в районі сільськогосподарської продукції, в тому числі органічної;
- підтримка сучасних форм розвитку сільськогосподарської діяльності;
- розвиток системи консалтингу в агробізнесі;
- використання маркетингових механізмів щодо організації сільського господарства в районі;
- диверсифікація доходів сільського населення;
- ідентифікація та промоція існуючих традиційних регіональних продуктів;
- розробка програми підтримки активності сільськогосподарських виробників.

Операційна ціль 2.4: Підвищення інвестиційної привабливості району передбачає реалізацію таких завдань:

- створення та просування комплексної пропозиції інвестиційних ділянок району та базі проведеної їх інвентаризації;
- створення конкурентоспроможних інвестиційних продуктів;
- інвестиційний маркетинг та економічна промоція району;
- презентація інвестиційних можливостей району на європейському ринку.

Операційна ціль 2.5: Покращення доступності до району та в межах району передбачає реалізацію таких завдань:

- підвищення якості і доступ до соціальної та економічної інфраструктури, з акцентом на транспорті та транспортній безпеці;
- ремонт доріг загального користування та штучних споруд (мостів) на них;
- модернізація та ефективне використання інженерних мереж;
- поліпшення якості існуючих комунікаційних зв'язків, розбудова телекомунікаційних мереж.

Операційна ціль 2.6: Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій передбачає реалізацію таких завдань:

- розвиток та поліпшення якості існуючої інформаційно-комунікаційної інфраструктури;
- створення широкосмугових мереж;
- запровадження системи дистанційного електронного врядування;
- модернізація системи технічного оснащення та використання сучасних інформаційних технологій для налагодження співпраці органів влади різних рівнів.

Операційна ціль 2.7: Покращення якості житлово-комунальної інфраструктури передбачає реалізацію таких завдань:

- модернізація житлово-комунального господарства району;
- впровадження енергозберігаючих технологій на об'єктах житлово-комунального господарства району;
- впровадження системи збору, сортування та вивозу твердих побутових відходів;
- забезпечення ефективної роботи мереж електропостачання;
- забезпечення ефективної роботи існуючих об'єктів централізованого водопостачання, очисних споруд, каналізаційних мереж та будівництво нових;
- скорочення питомих показників використання енергетичних і матеріальних ресурсів;
- благоустрій територій міст та сіл;
- забезпечення вуличного освітлення усіх населених пунктів району.

Стратегічна ціль 3: Екологія та охорона довкілля – збереження та популяризація природної спадщини району для підвищення якості життя

Забруднення навколишнього природного середовища та порушення екологічної рівноваги несумісні із засадами сталого розвитку, що обумовлює актуальність вирішення наявних проблем охорони навколишнього середовища, раціонального використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності населення як невід'ємних умов розвитку району. Цілі та завдання Стратегії при цьому мають виключати можливі негативні наслідки

Стратегія сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року

для довкілля та містити заходи і проекти, спрямовані безпосередньо на досягнення екологічної безпеки життєдіяльності в регіоні.

Очікувані результати:

- зменшення та припинення шкідливого впливу на довкілля промислових і побутових відходів, перехід на європейські стандарти поводження з відходами;
- зменшення обсягів та припинення скидів забруднених зворотних вод у поверхневі водойми та підземні горизонти, досягнення встановлених стандартів якості поверхневих та підземних вод.
- зменшення рівня забруднення та досягнення стандартів якості атмосферного повітря;
- поліпшення екологічного стану ґрунтів та рекультивація порушених земель;
- розширення мережі об'єктів природно-заповідного фонду;
- заміщення традиційних джерел енергії відновлюваними, раціоналізація використання природних багатств;
- підвищення екологічної поінформованості та свідомості населення.

Стратегічна ціль 3. Екологія та охорона довкілля – збереження та популяризація природної спадщини району для підвищення якості життя			
Операційна ціль 3.1.	Операційна ціль 3.2.	Операційна ціль 3.3.	Операційна ціль 3.4.
Раціональне використання природного середовища і його збереження	Протидія деградації довкілля та запобігання надзвичайним ситуаціям	Підвищення екологічної свідомості мешканців району	Підвищення енергоефективності та запровадження альтернативних джерел енергії

Операційна ціль 3.1: Раціональне використання природного середовища і його збереження передбачає реалізацію таких завдань:

- очищення поверхневих вод району та збереження підземних вод;
- впорядкування системи утилізації відходів;
- розвиток екологічно чистих виробництв;
- збереження пам'яток природи;
- створення сучасних передумов для ведення лісового господарства;
- розвиток транскордонного співробітництва з метою вирішення спільних екологічних проблем та розвитку рекреації;
- збереження та використання природних об'єктів, територій і

ландшафтів;

- інвестиції в екологічну інфраструктуру, особливо щодо управління відходами та водопостачання і водовідведення з метою збереження природної спадщини.

Операційна ціль 3.2: Протидія деградації довкілля та запобігання надзвичайним ситуаціям передбачає реалізацію таких завдань:

- вдосконалення системи моніторингу стану навколишнього середовища;
- забезпечення робіт з берегоукріплення та регулювання русел гірських річок;
- запобігання природним і техногенним катастрофам;
- розробка систем запобігання, моніторингу, реагування та подолання наслідків катастроф.

Операційна ціль 3.3: Підвищення екологічної свідомості мешканців району передбачає реалізацію таких завдань:

- вдосконалення системи екологічної освіти;
- залучення та наближення молоді до навколишнього середовища;
- розробка навичок в сфері раціонального використання природних ресурсів;
- стимулювання транскордонного співробітництва між установами в сфері охорони природної спадщини (обмін кращими практиками, спільні тренінги).

Операційна ціль 3.4: Підвищення енергоефективності та запровадження альтернативних джерел енергії передбачає реалізацію таких завдань:

- розвиток альтернативної енергетики;
- розвиток екологічно чистих виробництв;
- розвиток енергоощадних технологій;
- створення пілотних демонстраційних класів енергоефективних технологій в школах району та альтернативної енергетики.

Стратегічна ціль 4: Культура і туризм – збереження автентичної культурної та історичної спадщини і довкілля як запорука розвитку туризму у районі

Район характеризується величезним потенціалом розвитку туризму на базі багатой історико-культурної та природної спадщини, а також з огляду на прикордонне розташування. Цілі та завдання Стратегії мають містити заходи і проекти, спрямовані безпосередньо на збереження та створення якісних, конкурентоспроможних та комплексних туристичних продуктів.

Очікувані результати:

- створення умов для підвищення доступності мешканців району до культури;
- розбудова бренду району на основі його потенціалу;
- підвищення туристичної привабливості району.

Стратегічна ціль 4. Культура і туризм – збереження автентичної культурної та історичної спадщини і довкілля як запорука розвитку туризму у районі		
Операційна ціль 4.1.	Операційна ціль 4.2.	Операційна ціль 4.3.
Створення умов для підвищення доступності мешканців району до культури	Збереження культурної спадщини	Розвиток туризму

Операційна ціль 4.1: Створення умов для підвищення доступності мешканців району до культури передбачає реалізацію таких завдань:

- покращення матеріально-технічної бази культурних закладів району;
- покращення матеріально-технічної бази організації масових заходів;
- проведення конкурсів народної творчості;
- підтримка діяльності шкільних гуртків народних ремесел;
- впровадження сучасних інформаційних систем в музейно-культурну сферу.

Операційна ціль 4.2: Збереження культурної спадщини передбачає реалізацію таких завдань:

- відродження традиційних ремесел та самосвідомості сільських

громад;

- промоція традиційної кухні району;
- популяризація елементів традиційної культури;
- розвиток музейної справи;
- плекання полікультурних традицій району;
- охорона традиційних форм господарювання;
- впорядкування місць історичної спадщини району;
- збереження пам'яті про видатних уродженців і людей

Старосамбірщини;

- промоція культурної спадщини шляхом проведення фестивалів.

Операційна ціль 4.3: Розвиток туризму передбачає реалізацію таких завдань:

- створення комплексної туристичної пропозиції району та її промоція;

- мобілізація потенціалу у сфері відпочинку;
- розвиток мережі туристичних маршрутів;
- розвиток об'єктів туризму та туристичних продуктів;
- реклама туристичного потенціалу району;
- сприяння розвитку лісової рекреації та туризму;
- сприяння розвитку мережі туристичних маршрутів, в тому числі

транскордонних;

- будівництво, реконструкція або модернізація інфраструктури з метою збільшення використання природної спадщини в туризмі (наприклад, велосипедні доріжки, природні стежки і т.д.), у тому числі додаткової туристичної інфраструктури з метою полегшення використання природної спадщини (наприклад, велосипедні парковки, знакування, інфраструктура для людей з особливими потребами);

- сприяння розвитку агротуризму;
- розвиток інформаційно-промоційної діяльності туристичної привабливості району.

Стратегічна ціль 5: Прикордонні громади – Старосамбірщина ворота Європи в Україну

Надмірна централізація управління та бюджетна централізація в Україні стала певним гальмом соціально-економічного розвитку країни в цілому та її регіонів. Посилення бюджетної спроможності територіальних громад розкриває ширші можливості в територіальному управлінні на рівні громад та району. Вони підкріплюються також новими підходами до організації державної підтримки розвитку громад. У контексті Старосамбірського району прикордонне розташування та транскордонна співпраця можуть стати додатковим стимулом зміцнення спроможності місцевих громад.

Очікувані результати:

- управлінська самостійність місцевого самоврядування;
- зростання бюджетного потенціалу територіальних громад та запровадження прямих відносин громад з державним бюджетом;
- нові інвестиційні можливості розвитку громад;
- активізація потенціалу саморозвитку територіальних громад;
- розбудова пунктів пропуску через державний кордон;
- безпечне середовище для громад району;
- якісні та успішні проекти транскордонної та міжрегіональної співпраці

Стратегічна ціль 5. Прикордонні громади – Старосамбірщина ворота Європи в Україну				
Операційна ціль 5.1.	Операційна ціль 5.2.	Операційна ціль 5.3.	Операційна ціль 5.4.	Операційна ціль 5.5.
Створення передумов для надання якісних публічних послуг в новостворених громадах	Підтримка планування розвитку новостворених громад	Розбудова прикордонної інфраструктури	Створення безпечного середовища в громадах району	Транскордонна та міжрегіональна співпраця

Операційна ціль 5.1: Створення передумов для надання якісних публічних послуг в новостворених громадах передбачає реалізацію таких завдань:

- уніфікація стандартів функціонування інформаційних ресурсів органів влади різних рівнів;
- децентралізація системи надання адміністративних послуг;

- розширення спектру послуг, що надаються через ЦНАП, та підвищення ефективності їх діяльності;
- підтримка створення мережі ЦНАП у громадах району;
- налагодження взаємодії ЦНАП з органами місцевого самоврядування.

Операційна ціль 5.2: Підтримка планування розвитку новостворених громад передбачає реалізацію таких завдань:

- проведення комплексного аналізу потенціалу розвитку громад;
- організаційне та консультаційне забезпечення розробки проектів місцевих бюджетів, насамперед новостворених територіальних громад;
- підтримка розробки та впровадження проектів розвитку громад, в тому числі проектів транскордонного співробітництва;
- розробка планів соціально-економічного розвитку територіальних громад;
- прискорення розробки містобудівної документації: схем планування території громад, генеральних планів населених пунктів, планів зонування території, проектів землекористування тощо;
- завершення формування містобудівного кадастру області;
- популяризація та впровадження бюджету участі в органах місцевого самоврядування району;
- створення передумов співпраці органів місцевого самоврядування району з неурядовими організаціями та організаціями громад, в тому числі популяризація нових форм співпраці (делегування завдань неурядовим організаціям);
- використання можливостей міжмуніципального співробітництва задля реалізації спільних інфраструктурних та інших проектів.

Операційна ціль 5.3: Розбудова прикордонної інфраструктури передбачає реалізацію таких завдань:

- проведення системної політики, що має на меті відкриття нових пунктів пропуску через державний кордон, зокрема «Нижанковичі – Мальховіце» та «Мшанець – Бистре»;
- проведення системної політики щодо відновлення транскордонних залізничних сполучень;

- розбудова дорожньо-транспортної та сервісної інфраструктури у межах існуючих та планованих пунктів пропуску через державний кордон;
- проведення системної політики щодо створення можливості пішохідного та велосипедного руху у межах існуючих та планованих пунктів пропуску через державний кордон.

Операційна ціль 5.4: Створення безпекового середовища в громадах району передбачає реалізацію таких завдань:

- розробка й організація заходів щодо досягнення цільових параметрів безпеки району;
- розробка й реалізація цільових науково-технічних програм, планів й інших документів по реалізації заходів забезпечення комплексної безпеки;
- виділення необхідних фінансових і матеріально-технічних ресурсів для здійснення заходів забезпечення безпеки;
- удосконалювання координації діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, правоохоронних органів, органів забезпечення безпеки, контрольних органів і суспільних організацій з протидії загрозам комплексної безпеки району;
- забезпечення законності, правопорядку, дотримання прав громадян при здійсненні діяльності з комплексного забезпечення безпеки;
- формування суспільної думки й активної позиції громадськості в питаннях забезпечення безпеки.

Операційна ціль 5.5: Транскордонна та міжрегіональна співпраця передбачає реалізацію таких завдань:

- створення передумов співпраці усіх органів місцевого самоврядування району, установ, неурядових організацій з партнерами з сусідніх адміністративно-територіальних одиниць Республіки Польща;
- реалізація системної політики у сфері налагодження міжнародної співпраці;
- популяризація нових форм транскордонної співпраці;
- використання можливостей транскордонного та міжрегіонального співробітництва задля реалізації спільних інфраструктурних та інших проектів;
- залучення громад району до реалізації політики міжрегіональної співпраці між західними та східними областями України.

ВПРОВАДЖЕННЯ ТА МОНІТОРИНГ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Реалізація Стратегії сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року здійснюватиметься на основі партнерства, координації та узгодження діяльності всіх основних учасників цього процесу. Впровадження Стратегії має здійснюватись через реалізацію комплексу організаційних, фінансових та інформаційних заходів, які реалізовуватимуться усіма суб'єктами регіонального розвитку району відповідно до Плану реалізації Стратегії та інших регіональних програм, які впливають із Стратегії, а також рішень органів місцевого самоврядування, що приймаються для досягнення стратегічних цілей, визначених у Стратегії.

Забезпечення реалізації – це управлінське завдання, яке передбачає контроль за діяльністю численних організацій, які задіяні у процесі впровадження Стратегії. Цим має займатись відповідний орган з управління впровадженням, створений з представників органів влади та місцевого самоврядування, громадськості та бізнесу. Питання впровадження проектів і заходів Стратегії мають належати виключно до компетенції цього органу, який є відповідальним за забезпечення актуальності та реалістичності стратегічних і операційних цілей та за їх досягнення.

Моніторинг реалізації Стратегії

Для забезпечення належного рівня відповідальності за реалізацію Стратегії необхідно створити систему моніторингу її реалізації. У ході моніторингу Стратегії вирішується ціла низка завдань:

- контроль за реалізацією Стратегії в цілому;
- оцінка ступеню досягнення прогресу за стратегічними цілями;
- аналіз інформації щодо змін зовнішніх та внутрішніх факторів для уточнення та корегування (актуалізації) операційних цілей Стратегії;
- підтримка в робочому стані органів впровадження Стратегії.

Моніторинг досягнення цілей здійснюватиметься відповідно до визначених стратегічних цілей. Система моніторингу повинна включати Орган з моніторингу; Документ (Положення) про систему моніторингу виконання Стратегії; систему індикаторів (результатів) впровадження Стратегії (кількісні та якісні).

Стратегія побудована таким чином, аби зробити можливою паралельну реалізацію усіх цілей з метою поширення спроможностей реалізації,

територіального розповсюдження впливу і фінансової доступності, хоча певні дії є передумовою для здійснення інших, а тому вважаються пріоритетними у відношенні до наступних дій. Методика реалізації Стратегії передбачає визначення пріоритетів впровадження. Важливим є здійснення Стратегії в рамках Плану реалізації на 2018-2020 роки.

Кожні 2 роки на основі моніторингу Стратегії слід здійснювати оцінку необхідності уточнення чи перегляду окремих елементів Стратегії у світлі нових тенденцій і обставин, що можуть виникати, та впливу зовнішніх і внутрішніх факторів.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів). Індикатори потрібно розділяти на індикатори досягнення: стратегічного Бачення; стратегічних цілей; операційних цілей та виконання проектів.

Реалізація Стратегії здійснюється для досягнення стратегічного Бачення: «Працювати над перевагами, притаманними району, з метою ліквідації недоліків соціально-економічного та культурного розвитку Старосамбірщини». Відповідно до цього Бачення, моніторингу підлягають параметри, які характеризують кількісні та якісні показники, що характеризують її досягнення.

Такими показниками є показники, що використані у соціально-економічному аналізі району, а саме:

- валовий продукт на особу;
- доходи громадян;
- демографічні показники;
- рівень екологічного навантаження на одиницю території.

В процесі моніторингу ці показники порівнюються із показниками на дату ухвалення Стратегії. Свідченням позитивного результату реалізації Стратегії слугуватиме абсолютне зростання вказаних показників, в тому числі у порівнянні з середньоукраїнськими показниками.

Показники для моніторингу збираються за результатами кожного року реалізації Стратегії. На основі зібраних даних готується річний звіт. Річний звіт складається з переліку ключових показників за кожною ціллю, кожним заходом; містить оцінку можливостей досягнення поставлених цілей.

Аналогічно загальному моніторингу досягнення стратегічного Бачення відбуватиметься моніторинг реалізації стратегічних цілей. Основними кількісними показниками щодо кожної стратегічної цілі за період моніторингу

будуть показники, що впливають з переліку проектів, які будуть реалізованими в рамках досягнення кожної стратегічної цілі.

Моніторингові звіти є відкритими документами і використовуються для уточнення завдань та бюджетних програм району на наступний за звітним бюджетний рік.

Форму моніторингового звіту, відповідального за його підготовку та строки подання визначає Старосамбірська районна державна адміністрація відповідно до власних повноважень та структури.

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Джерела фінансування реалізації Стратегії сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року формуються за рахунок будь-яких доступних фінансових коштів, які можуть бути залучені з метою здійснення проектів, зазначених у Плані реалізації Стратегії на 2018-2020 роки, зокрема:

1. Національні публічні кошти:

- державний бюджет;
- бюджет державних цільових фондів, в першу чергу Державного Фонду регіонального розвитку;
- бюджет інших державних суб'єктів сектору публічних фінансів;
- регіональні бюджети, в тому числі кошти Програми проведення обласного конкурсу проектів місцевого розвитку та кошти у рамках Порядку співфінансування проектів міжнародної технічної допомоги з обласного бюджету;
- бюджет органів місцевого самоврядування.

2. Іноземні публічні кошти:

- кошти з бюджету Європейського Союзу у рамках, зокрема з Програми транскордонного співробітництва Польща-Білорусь-Україна 2014-2020;
- кошти кредитів, наданих міжнародними фінансовими установами, в першу чергу NEFCO та Європейського Банку Реконструкції та Розвитку;
- інші європейські кошти, в тому числі кошти Норвезького фінансового механізму;
- кошти фондів та Програм, зокрема Міжнародного Вишеградського Фонду, Фонду ім. Стефана Баторія, Програми Польська допомога, Фонду освіта для демократії, Польсько-канадської програми сприяння демократії;
- кошти в рамках конкурсів дипломатичних установ, акредитованих в Україні та Польщі, в першу чергу посольств Сполучених Штатів Америки, Канади, Польщі, Німеччини, Фінляндії, Японії, Словаччини;
- грантові кошти міжнародних корпорацій (Монсанто);
- інші позаєвропейські кошти (серед яких USAID);
- фінансова підтримка освіти дорослих від Представництва DVV International в Україні.

3. Приватні кошти, призначені на співфінансування проектів в рамках системи публічно-приватного партнерства.

УЗГОДЖЕНІСТЬ СТРАТЕГІЇ З ПРОГРАМНИМИ ТА СТРАТЕГІЧНИМИ ДОКУМЕНТАМИ

Узгодженість з Державною Стратегією регіонального розвитку

Національна система стратегічного планування має базуватись на узгодженій системі координації процесів стратегічного планування на центральному, регіональному та місцевому рівні. У зв'язку з цим Стратегія сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року узгоджується з Державною стратегією регіонального розвитку України на період до 2020 року, проектом Стратегії розвитку Львівської області на період до 2020 року та з основними програмними документами розвитку транскордонного співробітництва.

Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року включає три Стратегічні цілі:

1. Підвищення конкурентоспроможності регіонів.
2. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток.
3. Ефективне державне управління у сфері регіонального розвитку.

Стратегія сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року розроблена у відповідності до Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року та процесів державного стратегічного планування розвитку окремих секторів економіки країни та її регіонів, що враховує потреби їх розвитку та необхідність підвищення конкурентоспроможності.

Узгодженість Стратегічних цілей Стратегії сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року з цілями Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року:

Стратегічні цілі (Україна)	Стратегічні цілі (Старосамбірський район)				
	Людський потенціал – створення умов для всебічного гармонійного розвитку мешканців Старосамбірщини	Економіка та інфраструктура – створення сприятливих умов для розвитку місцевої економіки	Екологія та охорона довкілля – збереження та популяризація природної спадщини району для підвищення якості життя	Культура і туризм – збереження автентичної культурної та історичної спадщини і довкілля як запорука розвитку туризму у районі	Прикордонні громади – Старосамбірщина ворота Європи в Україну
1. Підвищення конкурентоспроможності регіонів	x	x		x	x

Стратегія сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року

2. Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток		x		x	x
3. Ефективне державне управління у сфері регіонального розвитку	x	x	x	x	x

Узгодженість Стратегії з основними програмними документами розвитку Львівської області

Проект Стратегії розвитку Львівської області на період до 2020 року передбачає досягнення таких стратегічних цілей:

- Стратегічна ціль 1. Конкурентоспроможна економіка.
- Стратегічна ціль 2. Якість життя.
- Стратегічна ціль 3. Відкриті кордони.
- Стратегічна ціль 4. Розвинуте село.
- Стратегічна ціль 5. Туристична привабливість.

Узгодженість Стратегічних цілей Стратегії сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року з цілями проекту Стратегії розвитку Львівської області на період до 2020 року:

Стратегічні цілі (Львівська область)	Стратегічні цілі (Старосамбірський район)				
	Людський потенціал – створення умов для всебічного гармонійного розвитку мешканців Старосамбірщини	Економіка та інфраструктура – створення сприятливих умов для розвитку місцевої економіки	Екологія та охорона довкілля – збереження та популяризація природної спадщини району для підвищення якості життя	Культура і туризм – збереження автентичної культурної та історичної спадщини і довкілля як запорука розвитку туризму у районі	Прикордонні громади – Старосамбірщина ворота Європи в Україну
Конкурентоспроможна економіка		x		x	
Якість життя	x		x		
Відкриті кордони					x
Розвинуте село		x			
Туристична привабливість				x	

Узгодженість Стратегічних цілей Стратегії сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року з цілями Стратегії розвитку гірських територій Львівської області на 2018-2022 роки:

Стратегічні напрями (гірські території Львівської області)	Стратегічні цілі (Старосамбірський район)				
	Людський потенціал – створення умов для всебічного гармонійного розвитку мешканців Старосамбірщини	Економіка та інфраструктура – створення сприятливих умов для розвитку місцевої економіки	Екологія та охорона довкілля – збереження та популяризація природної спадщини району для підвищення якості життя	Культура і туризм – збереження автентичної культурної та історичної спадщини і довкілля як запорука розвитку туризму у районі	Прикордонні громади – Старосамбірщина ворота Європи в Україну
Економічний розвиток		X		X	
Соціальна сфера	X			X	
Інженерна інфраструктура		X	X		X

При розробці Стратегії сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року враховано пріоритети розвитку Львівської області, визначені проектом стратегічного документу регіону, з урахуванням пріоритетів основних обласних програм, що мають на меті:

- сприяння економічному та інвестиційному розвитку Львівщини, а саме: Програми проведення обласного конкурсу мікропроектів місцевого розвитку, Регіональної програми інноваційного розвитку Львівської області;
- сприяння розвитку міжнародних зв'язків та створення позитивного міжнародного іміджу, а саме Регіональної програми з міжнародного і транскордонного співробітництва, європейської інтеграції на 2015 – 2018 роки;
- енергозбереження, в тому числі Програми енергозбереження для бюджетної сфери Львівщини;
- забезпечення якісної освіти (Програма розвитку освіти Львівщини на 2013 – 2016 роки);
- розвиток культури, підтримку засобів масової інформації та поліграфії, а саме Регіональної програми сприяння розвитку інформаційного простору та громадянського суспільства у Львівській області на 2014 – 2018 роки, Програми розвитку української мови, української культури та історичної свідомості на 2015 – 2017 роки;
- підтримку розвитку фізкультури та спорту (Обласна цільова

Стратегія сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року

програма „Спортивний майданчик” на 2011 – 2016 роки, Програма облаштування дитячих ігрових майданчиків у сільській місцевості Львівської області);

- охорону здоров'я (Програма розвитку сімейної медицини та її профілактичної спрямованості);

- розвиток сільського та лісового господарства (Комплексна програма підтримки та розвитку агропромислового комплексу Львівської області);

- сприяння розвитку туризму та рекреації, а саме Програми розвитку туризму та курортів у Львівській області на 2014 – 2017 рік;

- соціальну підтримку населення в рамках Комплексної програми соціальної підтримки окремих категорій громадян Львівської області на 2014 – 2017 роки, Програми соціальних виплат у Львівській області на 2015 – 2019 роки дітям військовослужбовців, які загинули під час участі в антитерористичній операції або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, отриманих у зоні АТО, Програми підтримки у Львівській області демобілізованих воїнів, які повертаються з АТО, та їхніх сімей на 2015 – 2017 роки;

- розвиток земельних відносин (Програма розроблення містобудівної документації у Львівській області).

Узгодженість Стратегії з основними програмними документами розвитку транскордонного співробітництва

Враховуючи позитивний досвід використання Старосамбірським районом фінансових можливостей у рамках Програми транскордонного співробітництва Польща – Білорусь – Україна 2007-2013 для досягнення цілей розвитку району варто проаналізувати також узгодженість нової Стратегії з основним інструментом підтримки Європейським Союзом процесів розвитку у транскордонному регіоні, яким з 2014 року є Програма транскордонного співробітництва Польща – Білорусь – Україна 2014 – 2020.

У рамках вказаної програми передбачається реалізація транскордонних проектів у рамках таких пріоритетів:

- Промоція місцевої культури та історії;
- Промоція та збереження природної спадщини;
- Покращення і розвиток транспортних послуг та інфраструктури;

Стратегія сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року

- Розвиток інформаційно-комунікаційної інфраструктури (ІСТ);
- Підтримка та розвиток охорони здоров'я і соціальних послуг;
- Відповіді на спільні виклики у сфері безпеки;
- Підтримка ефективності та безпеки на кордонах;
- Покращення управління кордонами, митних та візових процедур.

При розробці Стратегії сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року враховано пріоритети Програми транскордонного співробітництва Польща – Білорусь –Україна 2014 – 2020, затвердженої Європейською Комісією 16 грудня 2015 року.

Узгодженість Стратегічних цілей Стратегії сталого розвитку Старосамбірського району до 2020 року з пріоритетами Програми транскордонного співробітництва Польща – Білорусь –Україна 2014 – 2020:

Пріоритети (Програма транскордонного співробітництва)	Стратегічні цілі (Старосамбірський район)				
	Людський потенціал – створення умов для всебічного гармонійного розвитку мешканців Старосамбірщини	Економіка та інфраструктура – створення сприятливих умов для розвитку місцевої економіки	Екологія та охорона довкілля – збереження та популяризація природної спадщини району для підвищення якості життя	Культура і туризм – збереження автентичної культурної та історичної спадщини і довкілля як запорука розвитку туризму у районі	Прикордонні громади – Старосамбірщина на ворота Європи в Україну
Промоція місцевої культури та історії				x	x
Промоція та збереження природної спадщини			x	x	
Покращення і розвиток транспортних послуг та інфраструктури		x			x
Розвиток інформаційно-комунікаційної інфраструктури (ІСТ)		x			x
Підтримка та розвиток охорони здоров'я і соціальних послуг	x				x
Відповіді на спільні виклики у сфері безпеки	x		x		x
Підтримка ефективності та безпеки на кордонах					x
Покращення управління кордонами, митних та візових процедур					x